

TOQ'ANEEL AMAQ'IL RIXIN IXIMULEEW

RUKOWILAL AJILAB'AL 22-2020

JA TOQ'ANEEL AMAQ'IL RIXIN IXIMULEEW

RUXE'AL KOMON TAQ TZIJI:

Chi ja Kowirisan rii'iil rixin saqamaq' k'in jar ee K'amol taq B'eey rixiin nkik'aj k'a ja siwaan tinaamit rixin amaq' chi paam ja jun kowil chii'aaj kixin winaqii' kani' nb'ij chi paam Cholk'sleemaal rixin Iximuleew nuuya' k'a, chi paam ja Ruk'ayewaal Saqamaq' nk'is k'a julee' ja rukowil chii'aaj, chi ja rub'ixiik rixin K'amol B'eey rixiin Amaq' ruk'iin mookaaj Ajpopaa', xkepaj k'a riiij ruuwach ja b'ar oj k'o wi' kaamiik ri' k'in ruk'ayeewaal, chi paam Rukowilal Ajilab'al 7 rixin Toq'anel Amaq' , Rub'eeyal Tziji rixin Nuk'uuneem Tinaamit.

RUXE'AL KOMON TAQ TZIJI:

Chi ja Mookaaj rixin utzilaj xamaliil chi paam Iximuleew xuuya' k'a jun na'oojiil chi re ja maxko' nk'atzini chi nimirisaxi ja Ruk'ayewaal Saqamaq', nk'ztini nk'isi jaa wa' naquun ri' xb'ixi, cha utz k'a ja saqamaq' nub'ek'am opoon ja na'oojiil rixin utzilaj xamaliil, ki'iil k'a k'in nchajixi ja siwaan tinaamit.

RUXE'AL KOMON TAQ TZIJI:

Chi paam q'iij 24 rixiin iik' mayo chi paam ja juunaa' ri', ja K'amol B'eey rixiin Amaq' ruk'iin mookaaj Ajpopaa', xkeeya' ja Rukowilal Champomal Ajilab'al 9-2020, nimirisaaj k'a junk'al lajuuj q'iij rixiin Ruk'ayewaal Saqamaq' chi paam k'a Rukowilal Champomal Ajilab'al 5-2020 k'o wi', rixin q'iij 5 rixiin iik' marzo rixin 2020, k'in nb'ij k'a chi paam ja Ruk'ayewaal Saqamaq' chi paam k'a junk'al lajuuj q'iij ronojeel tinaamit rixiin Iximuleew.

RUXE'AL KOMON TAQ TZIJI:

Chi ja Toq'aneel Amaq'il Rixin Iximuleew rijqale'm k'a nchomirisaaj ja Rukowilal Champomal Ajilab'al 9-2020, ya'oon k'a rumaal K'amol B'eey rixiin Amaq' ruk'iin mookaaj Ajpopaa', keeya' k'a ja rukowilal wuuj ja k'o rukowilal chii'aaj ruk'aan.

XA K'A RUMAAL K'A RI'

Chi paam k'a jar ijqale'm k'o wi' rixin ch'u'tatzij ri' 138, 139 k'in 171 nb'ij chi paam a) rixin Cholk'asleemaal Iximuleew.

NUUYA' RUKOWIIL

Ch'u'tatzij: 1. Chomirisaaneem rixin Rukowilal Champomal Ajilab'al 9-2020, nya' k'a nimirisaaneem chi re junk'al lajuuj q'iij chik rixin Ruk'ayewaal Saqamaq' k'o k'a chi paam Rukowilal Champomal Ajilab'al 5-2020, rixin q'iij 5 rixiin iik' marzo rixin 2020, nchomirisaxi k'in nk'axi rumaal Rukowilal Champomal Ajilab'al 8-2020 rixin Toq'aneel Amaq'il, rixin k'a Rukowilal Champomal Ajilab'al 5-2020 xk'ex k'a rumaal Rukowilal Champomal Ajilab'al 6-2020 rixin q'iij 21

rixin iik' marzo rixin 2020, k'in nimarisaxi rumaal Rukowilal Champomal Ajilab'al 7-2020 rixin q'iij 24 rixin iik' marzo rixin 2020; chi ka'i' xchomirisaxi k'in xk'axi rixin ja Rukowilal Champomal Ajilab'al 6-2020 rumaal Rukowilal Champomal Ajilab'al 9-2020 rixin Toq'aneel Amaq'il, rixin q'iij 24 rixin marzo rixin 2020 k'in xnimarisaxi chaqajaa' ja Rukowilal Champomal Ajilab'al 5-2020 rumal Rukowilal Champomal Ajilab'al 8-2020 rixin q'iij 20 rixin iik' abril rixin 2020, xk'axi rumaal Rukowilal Champomal Ajilab'al 21-2020 rixin Toq'aneel Amaq'il, chi paam q'iij 30 rixin iik' abril rixin 2020.

Ch'u'tatzij: 2. YA'OOJ RUCHOQ'AQ'IIL AJSAMAJEELAA' RIXIN AQ'OMAB'AL JAAY. Ja Chituy Champomal Xamaliil Tinaamit K'in To'oneel Amaq', nchomirisaa' k'a ja rupuwaqiil cha utz jar epeeyoon nk'eje' ta k'a chi paam jun rejtalil ajilib'al saamaaj, nuk'am opoon k'a jun kochiineem puwaqiil, ma tichapi ja rajiil rixin jun iik', ja ruub'ii k'a xya'i Rupuwaqiil Ruk'ayeewaal COVID-19, xq'ax k'a k'in k'o chi paam Ch'u'tatzij 2 rixin Rukowilal Ajilab'al 20-2020 rixin Toq'aneel Amaq'il. Ma k'o ta k'a jun Ajsamajeel ka' muul ta k'a xtuk'am opoon ja ruukaab' kochiineem puwaqiil.

Nya' k'a rub'eeyaal chi re ja Chituy Champomal Xamaliil Tinaamit K'in To'oneel Amaq', ja peyooneem kixiin jar Ajtijoxeelaa' ja kitijoon kii' chi rij jar aq'omaaneem xkek'is k'a ronojeel tijooneem k'in kimojon chik ja ruchomirisaxik ja nimakewuuk, keeri' chaqajaa' jar ee Ajq'omaneelaa' rixin julee' taq tinaamit chik (ula') jar kimojon tijoxik kii' pa taq aq'omab'al jaay rixin amaq', cha utz neb'eto'oni chi re jar Itzeel Yab'iil COVID-19.

Ja Chituy Champomal Xamaliil Tinaamit K'in To'oneel Amaq' nkeeya' na rub'eeyaal ja chi paam wujab'aliil k'asleemaal chi re ja peyooneem k'in tojooj kixin jar ee ajq'omaneelaa'.

Ch'u'tatzij: 3. YA'OOJ RUB'IXIIXI CHIK KE' TOQ'ANEEL AMAQ'IL RIXIN IXIMULEEW. Toq k'a xmataj rukojiik jaa wa' Rukowilal Ajilab'al, k'in toq k'a xtik'isi ja Ruk'ayewaal Saqamaq' rumaal k'a ja jun Itzeel Yaab'iil SARS-CoV-2 k'in yaab'iil rixin COVID-19, ja Mookaaj K'amol B'eey Amaq' rixin Ajninaqiil COVID-19-COPRECOVID-, nuuya' na k'a ronojeel martes chi paam wuquu' q'iij, ntz'ijb'aj k'a k'in pa kematz'ijb' nuuya' wi' chi re ja Mookaaj rixin Toq'aneel Amaq'il, nuuya' jun rub'eeyaal na'oojiil, chi ke' jun junaal ja Ajtoq'aneelaa' Amaq' rixin Toq'aneel Amaq'il Rixin Iximuleew pan ajninaqiil, chi re julee' na'ooj ri', ma tuq'et k'a:

1. Ronojeel na'oojiil, q'iij q'iij k'in pa taq wuquu' q'iij, rixin jar Itzeel Yaab'iil COVID-19 chi paam Iximuleew, ee k'o k'a, qaatzij tzij, ja kik'uwaan ja yaab'iil owi mani', nch'ob' opoon chi kii, xeb'etzuri', ee k'o na, ixoqii'/achi'ii', kijuunaa', kik'asleemaal, k'in na chi yawa'iil, ee rixin pa ta b'eey, k'o kiyaab'iil pa keewii'. Keeri' chaqajaa' ja na'oojiil nk'eje'e pa taq nimatinaamit, tinaamit k'in chi ke' siwaan tinaamit. Chaqajaa' pa taq nik'ajaa' mookaaj: pa taq k'ojlib'al, amaq'iil owi rajaawaal, ri'jaa'k'in konojeel mokajiil.
2. Ramajiil k'in k'amooneem rixin ch'ajt chi paam oxi' rupa'lib'aliil rixin iliineem pa taq aq'omab'al jaay, keeri' chaqajaa' ja mookaaj ajninaqiil. Ramajiil k'in k'amooneem rixin pa'lib'aliil ja k'ayeew chik kib'anoon ja winaqiil'.
3. Nya' k'a rub'eeyaal ja ronojeel rupuwaqiil ja pa taq moolooj k'in ja toq ma ruuq'iij t aja ya'oon rumaal Rukowil Samajel Amaq' cha netz'ataloxi pan ajninaq rixin utzilaj xamaliil b'anoon rumaal COVID-19 chi re k'a ja Chituy Champomal Xamaliil Tinaamit K'in To'oneel Amaq' – MSPAS-, Chituy Ajsaamaaj k'in Q'etooj Amaq' MINTRAB –, Chituy Ajtjiko'm, kitzaxiik chikopaa' k'in Iliineem -MAGA-, Chituy Winaqarisaneem Tinaamit –

MIDES k'in Ch'ituy Ajmeb' - MINECO-, jaa wa' na'oojiil ri' nchob'a k'a chi keewach chi utz pa taq saamaaj, ruwuwaqiil, ja neb'ano wi' k'in rejtalil ajilab'al rixin sochiik.

4. Peyooneem chi ke' winaqii' cha ajninaq nya'loxi iliineem chi ke' rumaal Itzeel Yaab'iil COVID-19 rumaal MSPAS rixin k'amoj Ajsamajeelaa' k'in ee na'oojiil, keeri' chaqajaa' kani' chi re kitojiiij saamaaj nkeb'an. Nuk'am eel k'a rii' ja ma xya' ta keeb'ii' rumaal MSPAS ronojeel mookaaj 0.
5. Nwalax k'a ja sipp b'anon kumaal rajaawaal, amaq' k'in ula' taq winaqii', xya' to, ja rukojiik nya' chi paam jun rejtalil rixin MSPAS, MIDES, MAGA k'in MINTRAB.
6. Loq'ooj q'iiij q'iiij, pa taq wuquu' q'iiij k'in ja tziyaq kixin ajk'unaneelaa' ja xajumuul nkoji, botz'ak'u'x j ama k'o ta ruuq'a', b'otzawi', botzaq'a' ko'koj, b'otzaq'a' nik'ajaaal, b'otzaq'a' nimaq, b'otzachi', b'otzachi' N95 k'ooli ntz'ajpix wi' xulanib'aliil, b'otzachi' N95 ja ma k'o ta ntz'ajpix wi' xulanib'aliil, b'otzachi' KN95, wopawach rixin chajineem, b'otzapalaj, b'otzatziyaq, b'otzaxajab'.
7. Loq'ooj q'iiij q'iiij, pa taq wuquu' q'iiij k'in rixin sutixulanib'aliil, uxulanib'al, rixin tza'maaj, tz'atab'al k'asleemaal, ch'ajt chi ke' ee yawa'ii'.
8. Nwalax k'a ja jachoon q'iiij q'iiij, pa taq wuquu' q'iiij k'in jar aq'oom, samajib'al, samajib'al ajkunaneel k'in ronojeel ja nk'atzin chi re rixin chajil xamaliil rumaal ja mookaaj iliineem aq'omab'al chi re oxi' pa'lib'aliil iliineem.
9. Nwalax k'a ja loq'ooj nb'ani k'in ja sijpaaneem nya'i rixin ja samajib'al rixin ajq'omaneelaa' cha nketz'at ja rub'eeyaal saamaaj k'in rejtalil ja yaab'iil cha nq'ili ja COVID-19.
10. Ya'ooj rub'ixiik pa rub'eeyaal chi re rejtalil ja yaab'iil k'in tz'atoj yaab'iil ja nb'ani chi ke' winaqii' q'iiij q'iiij k'in ja nelto chi paam ja rejtalil yaab'iil ruk'aan.

Ronojeel ja q'alajisaaneem chololoon rixin aq'omaaneem k'in ch'ajch'ojirisaaneem chaqajaa' rajawaxiik chi njajch rumaal ja Mookaaj Saqamaq' rixin Kowiil kixin Winaqii'.

Ja toq xtik'iisi ja junk'al lajuuj (30) q'iiij chi re ruk'ayewaal saqamaq' xya' rub'eeyaal rumaal jaa wa' Rukolwilchi', ja Mookaaj rixin Rutata' Amaq' ee Rixin Ajninaq COVID-19 – COPRECOVID rajawaxiik k'a chi ne'ulqaaji chi wach ja Moolaaj taqooneel winaq rixin Nimamaq' cha utz k'a nulkiya'aa' jun rucholajiiil ja saamaaj xkeeb'an k'in nkik'ulub'a ak'axaaneem kixiin ja taqon ajchampomaal.

Ch'u'tatziiij 4. Ajninaq rub'eeyaal peyooneem k'in tojooj. Nyaataj chi re ja Chituy rixin Utzil Wacchiil k'in Nimal Winaqii' –MSPAS- chi nuub'an ja peyooneem chi re nimaaneem ko'koj k'in nimaq, rajawaxiik chi nb'anataji ja Rucholajiiil rixin Q'etooneem, Q'iloj ruuwach k'in K'ulub'aaneem chi re jar Itzel yaab'iil COVID-19, xa naq chi ke ja moolaaj ajsamajeel, k'a jaa' rixin 31 rixin diciembre rixin 2020, xa xar nk'uutuuj ja julee' rajawaxiik ri':

- a) Rucholajil k'asleemaal pa ruuq'iiij.
- b) Rachib'al ch'akooj ja nb'iini chi utz nuub'an ja nimaaneem nuuya', nim owi ko'l.
- c) Rachib'al ja Wuuj rixin ruub'ii' chi winaq. –DPI-
- d) Rejtaal chi rutz'ijb'aan ruub'ii' chi paam tojooneem.
- e) Rejtaal chi rutz'ijb'aan ruub'ii' pa nimaq ajsamajeel, jaa ri' ja toq ja saamaaj rixiin nimaq nimaaneem.

Nok chi paam ja Chituy Ajpuwaq kixin Winaqii' cha utz k'a nuuya' rub'eeyaal ja rupuwaqiil rumaal Ch'akooj utz k'a nuuk'am eel jun retz'ejiik ruuyoon qaaj ja peyooneem b'anatajinaq rumaal jaa wa' jun ch'ujta tziiij ri' chi nb'ajn kowiineem chi re ja sachoj puwaq chi paam ja wuujaal rixin sachooj, rachib'iil xa juun rejtaal rixin Tz'ijb'aan wi' (CUR) utz k'a chi kijunjunaal ja ko'koj ajsamajeelaa' owi nimaq ajsamajeelaa' ee peeyoon, chi nkeeb'an jaa wa' ri' ma qas ta nraajo' na chi ee Tz'ijb'aan ta chi paam Onojeel Loq'ooj rixin Amaq' owi nraajo' ta na ko'jik chi re tz'ijb'aaneem chi paam K'amaloq'bal.

Ja k'a chi ke winaqii' ja nkeeb'an nimaq saamaaj owi ko'koj saamaaj ja k'a k'o juun owi k'iy na nraajo' ja kitojoneem, jaa ri' nyaataj k'a jun ayab'eeneem chi re kab'lajuuq iik'; ja k'a nuuya' jaa wa' ri' ma ti tuuq'at keeb'eey chi re ja peyooneem, wuuq ja rixin tojoneem, rub'eyaliil tojoneem. Ja Moolaaj Moloj Tojoneem nuuya' k'a ja rub'eeyaal rajawaxiik cha utz k'a nb'anataji ja xb'iitaj qaaj chi paam jaa wa' jun mok tziiij ri', chi paan jun ramaaj jo'oo' (5) q'iij nmajtaj eel rajilaxiik ja toq xtok eel jaa wa' Rukowilchi' ri'.

Nya' k'aas chi re ja Chituy Ajpuwaq kixin Winaqii' chi nika'muluj ruya'ik rub'eeyaal ja puwaq ya'tajinaq chi re ja Chituy rixin Utzil Wachiil k'in Nimal Winaqii' chi paam ja ch'ujtatziiij 14 k'in 15 rixin Rukowilchi' ajilab'al 12-2020 rixin Moolaaj taqooneel winaq, Rub'eeyaal Tziiij rixin Ajninaq rixin to'b'al chi ke Aj Iximuleew rumaal ja ruk'ayeewaal nuub'an ja nimalaj yaab'iil COVID-19 chi ntojb'exi ja peyooneem chi re nimaaneem ko'koj k'in nimaq qatziiij chi rajawaxiik ja nk'uxlab'ixi jar ajninaq.

Ja k'a chi re ja rucholajil tojooj ja chi ke ja kimajoon chik saamaaj kimajoon to rixin 1 rixin marzo rixin 2020, ja Chituy Ajpuwaq kixin Winaqii' k'in ja Chituy rixin Utzil Wachiil k'in Nimal Winaqii', chi pa iik', chi juunaam k'in ajninaq nkiyaala' rub'eeyaal, nkeech'ob' riiij ruuwach ja ruya'ik rupuwaqiil cha nkoowiini nuutoj ja nk'aatzini chi re ja puwaq cha utz nb'anataji ja tojooj rixiin ja nimaaneem kixin nimaq ajsamajeelaa' k'in ko'koj ajsamajeelaa' chi ke ja winaqii' ja kimajoon saamaaj rumaal jar ajninaq rumaal ja COVID-19, chi paam ja jolojixinaq taq moolaaj ee pa'l chi riiij.

Ja chi paam ja iik' rixin junio neruk'isa diciembre rixiin jaa wa' juunaa' 2020, ja wi ja chi paam ja iik' ja ntzijoxi, ja moolaaj ee pa'l chi riiij owi ja Chituy rixin Utzil Wachiil k'in Nimal Winaqii' nraajo' chi nuuk'ax ja puwaq k'uutuun chi ntojb'exi ja nimaaneem choloon chi paam jaa wa' ch'ujtatziiij ri'; jaa ri' rajawaxiik chi ninimaxi chajniim, cha utz k'a nb'anataj wi' jar ijqale'n k'o chi ruuqul rixiin ja peyooneem. Ma utz ta k'a nb'anataj ta k'axooneem ja xtiq'aax ta chi wach ka'muul ja puwaq chi paam jun iik'.

Ch'u'tatziiij 5. Jar Ajsamajel Amaq' rajawaxiik, chi ja chi paam jaa wa' runimarisaxiik ja ruk'ayeewaal saqamaq' nya' ruutza'm rumaal jaa wa' Rukowilchi' ri', nb'anataj wi' k'a ja rejtaal saamaaj rixiin chi ma ki ta xtinimataji ja yaab'iil COVID-19; jani' chi re b'anoj k'amb'ajaaneem, chajin rii'iil k'in yonan rii'iil rajawaxiik k'in rachib'iil ja tz'etooj chi utz.

Kee ri', tib'anataji k'in tisamajixi ja rub'eeyaal k'in rucholajil ja k'aak'a rujajqiik ja saamaaj rixin tijooneem, nimaq tijooneem, k'ayiineem, winaqarisaaneem, saamaaj k'in ronojeel ruuwach taq rejtaal rixin to'oj rii'iil ja b'anoon q'etooj chi re.

Ch'u'tatziiij 6. Jaqooj pan ejqaal. Ja rejtaal to'oj rii'iil rixin utzil wachiil rixin melojeem ejqaal chi re saamaaj, b'anatajinaq kumaal ja jolojoxinaq mookaaj kixin winaqii', rajawaxiik nkeek'am ja rejtaal pa ruchoolaaj k'in ronojeel chi re ja jaqooj chi re moloj rii'iil pa Tiyoxajaay xa naq ruuwach; cha utz k'a ja rukoojiik nyaataj ta juunaam ruuk'iin ja julee' saamaaj rixin k'ayiineem k'in ch'akooj puwaq.

Ch'u'tatzii 7. Ya'oj k'aas chi re siloj rii'iil. Ja rumaal chi qatzii chi rajawaxiik rixin yuqulib'al k'uuxaaj chi keewach jar ajtinaamit rixin Iximuleew k'in chi nya' to'oneem chi re jar utzil wachiil rixin wi'aaj chi ke jar ajtinaamit, nyaataj k'a k'aas chi utz neb'ijni jar ee k'amol taq b'eey rixin tiyoxajaay xa naq ta ruuwach chi yuqulib'al k'uuxaaj cha utz k'a neeb'e k'in nkiniimaaj ja kik'utuxiik pan ajninaq ja chi keewach jar ajtinaamit owi rumaal chi nkeeb'an utzilaj saamaaj rixin to'oneem chi paam ja b'aar ee k'o qaaj wi, xarwari jar eje'ee' rajawaxiik chi nkeek'ut kii' chi utz.

Ch'u'tatzii 8. Ya'oj k'aas chi re siloj rii'iil. Ja rumaal ja saamaaj rixiin nimaaneem rixin ajninaq chi nb'anataji, nyaataj k'aas chi re chi utz neb'ijni jar aq'omal taq chikopaa' ja qatzii chi nkeek'ut kii' cha utz k'a nkeeb'an nimaaneem chi re jar ajninaq ja wi k'ooli nyaataji chi paam ja toq q'etoon b'ijneem.

Ch'u'tatzii 9. Nchojmixi ja roo' mook tzii rixiin ja ch'ujtatzii 2 rixin Kowilchi' Ajilab'al 13-2020 rixiin ja Moolaaj taqooneel winaq, Rub'eeyaal Tzii rixin To'oneem chi re Meb'a'iil chi ke Alaxik rumaal ja ruk'ayeewaal Xuub'an ja COVID-19, jaa ri' kee wa' nk'eje' kaan rutz'ijb'axiik ri':

“Ne eel kaan chi paam jaa wa' jun kochiineem ri' ja winaqii' jar ee k'o chi paam jun jaay ja nkeekoj yaab'al saq chaaq'a' pa jun iik' ja toq q'axinaq chi wach 200 KWh ja ntz'etetaji chi paam ja k'isb'al wuuj rixin tojooneem rixin yaab'al saq chaaq'a' rixiin ja iik' febrero rixin 2020, ee chi naq taq ee nimaaneelaa' rixin saqamaq', ja k'o keewuuj rixin peyooneem rixin saamaaj kimajoon kaamiik ruuk'iin ja saqamaq'. Nekowin k'a nkeek'am jaa wa' jun kochiineem ri' ja winaqii' ja nkeek'am kochiineem ja ma ruq'i'oon ta jo'oo' q'o' puwaq (Q. 2,000.00) pa jun iik' ja nyaataj rumaal xa naq ta ruuwach chi kochiineem, ne'ook chi paam ja mookaaj nek'amo ruuk'iin Amaq' owi nkeek'am kochiineem chi re ja Mookaaj Saqamaq' rixin Kowiil kixin Winaqii'. Ja k'a nok wi' jaa wa' ri', ja rutz'ejiik ja rajawaxiik jaa ri' nb'anataji pa k'amatz'eteb'al.”

Ch'u'tatzii 10. Nyuujuok k'a jun mook tzii ruuk'iin ja ch'ujtatzii 2 rixin Kowilchi' Ajilab'al 13-2020 rixiin ja Moolaaj taqooneel winaq, Rub'eeyaal Tzii rixin To'oneem chi re Meb'a'iil chi ke Alaxik rumaal ja ruk'ayeewaal Xuub'an ja COVID-19, jaa ri' kee wa' nk'eje' kaan rutz'ijb'axiik ri':

“Ja najb'eyisaxik chi ke jar ajkooch ee meb'a'ii', ixoqii' keeyoon owi alaxik pa keeyoon, ri'jaa', winaqii' ma qas ta ee taq tz'aqat, ja winaqii' kuk'aan yaab'iil nimaq k'in ninimataji, k'in jar alaxik ee k'ol ak'aalaa' jar ee taq b'aaqii', jaa ri' nb'anataji chi ke chi junjun mokaj alaxik, maski xa juun jaay ee k'o wi, cha utz chi kijununaal ja mokaj alaxik kixiin ja winaqii' nenajb'eyisaxi nkeeb'an kochiineem rixiin jaa wa' ri'. Nyaataj rub'eeyaal chi paam ja k'amataqb'al tzii rixin nimaq na'ojib'al ja k'ojlib'al rajawaxiik cha utz k'a nok eel ja tzii nq'alajisaani ja ruk'ayeewaal chi kijunjunal mookaaj nenajb'eyisaxi, chi utz ntz'etetaji ja rub'eeyaal xkooj chi re kinajb'eyisaxiik, ja k'a wi ma xtib'anataj ta jaa wa' najb'eyisaxik ri' chi re ruyaa'iik ja kochiineem, jaa ri' nb'anataj k'a q'etoj tzii k'in rutojb'aliil ja nraajo' ja nb'anataji. Ja julee' rub'eeyaal chik na chi ke winaqii' owi mookaaj alaxik ja ma k'o ta yaab'al saq rixin chaaq'a' kuuk'iin ja nerutziijooy jaa wa' ch'ujtatzii ri', jaa ri' rajawaxiik nkeek'am ruk'in puwaq k'in chajniim jaa wa' kochiineem ri'.”

Ch'u'tatzii 11. Nchojmixi ja ch'ujtatzii 11 rixin Kowilchi' Ajilab'al 13-2020 rixiin ja Moolaaj taqooneel winaq, Rub'eeyaal Tzii rixin To'oneem chi re Meb'a'iil chi ke Alaxik rumaal ja ruk'ayeewaal Xuub'an ja COVID-19, jaa ri' kee wa' nk'eje' kaan rutz'ijb'axiik ri':

“Ch'ujtatzii 11. Rukowil chi'aaj chi q'alajisan b'ii'aaj rixin winaq. Ja chi re chi nb'anataji wi ja nb'iij jaa wa' Rub'eeyaal Tzii ri', ronojel wuuj ja Nq'alajisan B'ii'aaj rixin Winaq –DPI- ja xa nk'iis ruuq'ij rumaal xurila' ja ramaaj rixin lajuuj juunaa', jaa ri' k'a utz na nkooji cha utz k'a nuuya' ruchojq'a' ja rukowil chi'aaj chi re ja Q'alajisan B'ii'aaj rixin Winaq chi wach xa naq ta chi k'amol b'eey rixin amaq' owi pa

yonil chi paam jaa wa' juunaa' 2020, nuumaj eel chi paam ja q'ij rixin ruk'iisib'al ruuq'ij chi junjunaal ja wuuj Q'alajisal B'ii'aa'j rixin Winaq."

Ch'u'tatzij 12: Jaa wa' Rukowilchi' ri' xq'alajisataji chi rixin chajniim saqamaq ja xyaataj cha'ooj chi rii'j kumaal ee k'iy chi wach ka'i' oxmook kiweqa chi ke konojeel ja taqoneelaa' ajchampomaaneel jar ee k'o chi paam rixin Moolaa'j taqoneel winaq, xb'iitaj kan chi re ruk'iin tzij k'in k'ulub'aan rii'iil k'in nok eel k'a chi ruukaab' q'ij ja toq xtiq'alajisax chi paam ja wuuj rixin q'ij q'ij.

TITAJQ EEL K'A RUUK'IIN SAMAJEL AMAQ' CHA UTZ K'A NYA' RUUB'EEY, NQ'ALAJISAXI K'IN NPAXIX RUB'IIXIIK,

XYAATAJ TO CHI PAAM NIMALAJ JAAY RIXIIN JA MOOLAAJ TAQONEEL WINAQ, CHI PAAM JA NIMALAJ TINAAMIT IXIMULEEW, PA KA'I' RIXIN JUNIO RIXIN JO'OO' Q'O JUNK'AL.

ALLAN ESTUARDO RODRIGUEZ REYES
PRESIDENTE

DOUGLAS RIVERO MERIDA
SECRETARIO

CARLOS SANTIAGO NAJERA SAGASTUME
SECRETARIO

PALACIO NACIONAL: Guatemala, ocho de junio del año dos mil veinte.

PUBLÍQUESE Y CÚMPLASE

GIAMMATTEI FALLA

Lic. Enrique García Rojas
Ministro de Gobernación

Lic. Jyly Soano Lanza Arriaga
SECRETARIA GENERAL
DE LA PRESIDENCIA DE LA REPUBLICA